

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 30/08: 018-03

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31. decembra 2007. godine
J U FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
U SARAJEVU**

Sarajevo, juli 2008. godine

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Fakulteta političkih nauka (u daljem tekstu Fakultet) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2007. godine.
2. Rukovodstvo Fakulteta je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja Fakulteta sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost ja da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI ("Sl. novine FBiH", broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela, kao i ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja JU Fakulteta političkih nauka u Sarajevu. Obzirom da nismo vršili reviziju finansijskih izvještaja u prethodnom periodu, ne dajemo mišljenje o iskazanim početnim stanjima na dan 01.01.2007. godine.
6. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2007.godine, rezultate poslovanja i izvršenja Finansijskog plana Fakulteta političkih nauka za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za:
  - **obračun i isplatu plaća, dodataka na plaću i naknada koji je vršen na osnovu donesenih internih akata, a da isti nisu usklađeni sa važećim zakonskim i drugim propisima,**
  - **neuspostavljanje propisanih procedura kod evidentiranja, praćenja i naplate vlastitih prihoda i izdataka po osnovu autorskih honorara i ugovora o djelu,**
  - **izvršene nabavke u 2007. godini koje nisu u potpunosti provedene u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH, kao i nedonošenja plana nabavki.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1. UVOD.....	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME DATIH PREPORUKA	2
4. NALAZI I PREPORUKE	2
4.1 Sistem internih kontrola	2
4.2 Izrada i donošenje Finansijskog plana za 2007. godinu	4
4.3 Prihodi i primici.....	4
4.4 Tekući rashodi i izdaci u 2007. godini.....	5
5. KOMENTAR	8
PRILOG BR. 1	1
IZVRŠENJE FINANSIJSKOG PLANA FAKULTETA POLITIČKIH NAUKA NA DAN 31.12.2007. GODINE.....	1

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FAKULTETA POLITIČKIH NAUKA
za 2007. godinu**

1. UVOD

Fakultet političkih nauka u Sarajevu (u daljem tekstu Fakultet) upisan je u sudski registar kao Javna ustanova kod Kantonalnog suda Sarajevo Rješenjem broj UF/I-741/03 od 05.05.2003. godine, a na osnovu Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Osnovna djelatnost Fakulteta je da ostvaruje dodiplomsko visoko obrazovanje za sticanje visoke stručne spreme iz politologije, sociologije, žurnalistike, odbrane i sigurnosti, te socijalnog rada, kao matičnih naučnih oblasti; postdiplomske studije za sticanje stručnog stepena specijaliste, odnosno naučnog stepena magistra iz matičnih naučnih oblasti; organizacija, izrada i odbrana doktorskih disertacija iz matičnih naučnih oblasti; naučno-istraživački, projekciono razvojni, stručno-naučni, istraživačko-izdavački rad iz matičnih i interdisciplinarnih naučnih oblasti, rad iz matičnih oblasti; izdavačka djelatnosti i druge zadatke i usluge koje su u skladu sa zakonom o ustanovama i Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Osnivač Fakulteta je Kanton Sarajevo i isti je član Univerziteta u Sarajevu. Organ upravljanja na Fakultetu je Upravni odbor, a nadzor vrši Nadzorni odbor.

Organ rukovođenja na Fakultetu je Dekan. Upravni odbor na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta iz reda redovnih i vanrednih profesora koji su na Fakultetu u stalnom radnom odnosu u punom radnom vremenu, imenuje Dekana fakulteta uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo, a po postupku utvrđenom zakonom.

Nastavno-naučno vijeće je najviši stručni organ Fakulteta koji čine nastavnici u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom, predstavnici saradnika i redovnih studenata.

Za realizaciju nastavno-naučnog i naučno-istraživačkog procesa na Fakultetu su organizovani nastavno-naučni odsjeci kao organizacione jedinice (odsjek političkih nauka, odsjek sociologije, odsjek žurnalistike, odsjek odbrane i sigurnosti, odnosno odsjek sigurnosti i odsjek socijalnog rada), Institut za društvena istraživanja iz matičnih i interdisciplinarnih naučnih oblasti, Biblioteka i Administrativno-tehnička Služba. Administrativno-tehnička služba, kao posebna organizovana jedinica obavlja pravne, upravne, ekonomske, opšte, tehničke te poslove obezbjeđenja i održavanja Fakulteta.

Sredstva za rad Fakulteta u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo obezbjeđuju se iz Budžeta Kantona i iz vlastitih prihoda koje Fakultet ostvari u okviru svoje redovne i dodatne djelatnosti.

Na dan 31.12.2007. godine ukupan broj uposlenih na Fakultetu je iznosio 91.

Prema podacima Studentske službe ukupan broj upisanih studenata u školskoj 2006/2007 godini je 4.630 studenata (redovnih studenata 1.703, redovnih studenata koji sami finansiraju studij 623, vanrednih 1.831), a u 2007/2008. godini 5.234 studenata (redovnih studenata 1.877, redovnih studenata koji sami finansiraju studij 869, vanrednih 1.1912).

Sjedište Fakulteta je u Sarajevu, ulica Skenderija br. 72.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Fakulteta za 2007. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li isti u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Fakulteta na dan 31.12.2007. godine, izvršenje Finansijskog plana fakulteta za godinu koja se završava na taj dan, usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, namjensko trošenje sredstava, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od aprila 2008. godine do maja 2008. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Fakulteta za 2007. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

Potrebno je u saradnji sa osnivačem Fakulteta i resornim ministarstvom poslovanje Fakulteta u svim segmentima rada uskladiti s važećom zakonskom regulativom (Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Zakon o budžetima u FBiH, Zakon o trezoru u FBiH, Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo).

Uspostaviti sistem internih kontrola koji će osigurati potpun nadzor nad prikupljanjem i kontrolom trošenja sredstava Fakulteta, uključujući i naplatu i korištenje vlastitih prihoda. Definisati obaveze i odgovornosti svakog zaposlenog.

Vlada kantona Sarajevo bi na prijedlog resornog ministarstva trebala donijeti akt o načinu i postupku donošenja i usvajanja finansijskih planova visokoškolskih ustanova, kao i način izvršenja istih, uključujući i vlastite prihode koje fakulteti ostvare obavljanjem svoje djelatnosti, što bi Fakultet obavezalo na izradu vlastitih akata u dijelu planiranja.

Potrebno je da Fakultet uredi način evidentiranja i korištenja vlastitih prihoda i način usaglašavanja pomoćnih evidencija sa evidencijama u knjigovodstvu.

Uskladiti normativna akta vezana za obračun i isplatu plaća i naknada sa važećim zakonskim i drugim propisima i preispitati opravdanost izvršenog obračuna i isplate dodatka na plaću.

Donijeti akte kojim će se regulisati pravo i način stvaranja troškova reprezentacije i ostvarivanje prava na finansiranje ili sufinansiranje izdataka nastavnom kadru za izdavanje i štampanje knjiga.

Izdatke i rashode evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Finansijskim planom Fakulteta.

Donijeti interna akta propisana Zakonom o javnim nabavkama u BiH i ista dosljedno provoditi, a nabavke planirati godišnjim planom za svaku fiskalnu godinu. Nabavku roba, ugovaranje usluga i izvođenje radova provoditi u cijelosti u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u BiH.

Preispitati opravdanost Odluka donesenih od strane Upravnog odbora o otpisu stambenih kredita datih u prethodnim godinama za jedan broj uposlenih, kao i produženje roka otplate za uposlene kojim stambeni krediti nisu otpisani. Po navedenom poduzeti odgovarajuće mjere.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procjenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na rukovodstvu Fakulteta. Dio internih kontrola je uspostavljen donošenjem Pravila fakulteta i Pravilnika o radu fakulteta i istim je regulisano poslovanje Fakulteta. Međutim, nismo se uvjerali da je od strane menadžmenta fakulteta u potpunosti izvršena implementacija donesenih akata.

Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je na uspostavljanju adekvatne organizacione strukture. Pravilnikom o radu Fakulteta uređena je unutrašnja organizacija i sistemizacija radnih mjesta sa opisom poslova i brojem izvršilaca, kojim nije dovoljno utvrđena raspodjela odgovornosti u smislu definisanja jasne uloge svakog uposlenog unutar organizacionih jedinica. Kao posljedica navedenog ističemo Službu za računovodstveno-finansijske poslove u kojoj su sistemizovani poslovi samo šefa računovodstva i blagajnika, tako da između ostalog nisu razdvojeni poslovi pripreme, obračuna, unosa i kontrole plaća uposlenih. Iz naprijed navedenog proizilazi da jedan uposlenik obavlja više poslova (na

primjer poslove blagajne i likvidature, obračun svih primanja, kontrolu dokumentacije kao osnov za obračun plaća i naknada).

U revidiranom periodu na Fakultetu nije bio uspostavljen efikasan sistem kontrolnih postupaka u dijelu planiranja prihoda i rashoda i izdataka, kao i nadzor i kontrola nad naplaćenim vlastitim prihodima. U djelu obračuna i isplate plaća, koji se isplaćuje iz sredstava ostvarenih obavljanjem vlastite djelatnosti fakulteta nisu jasno definisana mjerila iz kojih bi se moglo vidjeti kada i u kojem iznosu se vrši pojedinačni obračun za svakog uposlenog. Prilikom provođenja postupka nabavki roba i ugovaranja usluga nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo Fakultet je bio u obavezi da uskladi svoja Pravila i ista dostavi Ministarstvu obrazovanja i nauke kantona na saglasnost. Upravni odbor Fakulteta dana 20.12.2006. godine donio Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Pravila Fakulteta i isti je dostavljen Ministarstvu obrazovanja i nauke kantona. Na naprijed navedeni prijedlog Ministarstvo obrazovanja i nauke je 28.09.2007. godine dostavilo svoje prijedloge i primjedbe koje je potrebno ugraditi u tekst Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Pravila fakulteta. Na osnovu prethodno dobivene saglasnosti Ministarstva obrazovanja i nauke (14.01.2008.godine) Upravni odbor Fakulteta je 21.01.2008. godine donio je prečišćen tekst Pravila fakulteta.

Odlukom Vlade kantona od 23.08.2007. godine utvrđeni su novi koeficijenti za obračun plaća zaposlenika na visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institutima, i ista je u primjeni od septembra 2007. godine. Uz navedenu Odluku Ministarstva obrazovanja i nauke kantona Sarajevo (31.08.2007.godine) dostavljen je i dopis u kojem je naglašeno da je u iskazanim koeficijentima u Odluci za rektora, prorektora, dekana i prodekana već ugrađen funkcionalni dodatak za obavljanje navedenih poslova koji se ranije posebno obračunavao. Međutim, na Fakultetu je i dalje nastavljen obračun i isplata funkcionalnog dodatka. Upravni odbor Fakulteta je 11.10.2007. godine donio i Odluku o funkcionalnim dodacima za nosioce određenih funkcija, u kojoj je navedeno da je ista sastavni dio člana 103 Pravilnika o radu. S obzirom da nisu izvršene izmjene i dopune Pravilnika o radu u smislu usaglašavanja funkcionalnog dodatka sa Odlukom Vlade kantona potrebno je da se preispita opravdanost donošenja Odluke Upravnog odbora o funkcionalnim dodacima za nosioce određenih funkcija

Za funkcionalan sistem internih kontrola Fakultet je bio u obavezi da izradi Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, kojim bi se uredili upravljački, administrativni i računovodstveni kontrolni postupci, procjena rizika i kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije kao i uređenje pratećih akata. Ovakvom uspostavom internih kontrola stvorili bi se uslovi za bolje i efikasnije upravljanje, a također i pouzdanost pravovremenih informacija, koje bi se koristile pri izvještavanju i podršci u donošenju valjanih odluka. Na neadekvatnu uspostavu sistema internih kontrola dijelom je uticala i neuređenost zakonske regulative u oblasti visokog obrazovanja, kao i sporost u donošenju odluka i praćenju aktivnosti visokoškolskih institucija od strane resornog ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo, kao osnivača. U toku 2008. godine pripremljeni su navedeni akti, ali isti nisu usvojeni od strane nadležnog organa.

Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo, kojim se utvrđeni minimalni kadrovski, pedagoški i materijalno-tehnički uslovi za kvalitetno obavljanje nastavno-naučnog i istraživačkog rada nisu primjenjivani tokom 2007. godine.

Na osnovu Odluke Vlade od 15.02.2006. godine Ministarstvo obrazovanja i nauke bilo je u obavezi da do početka školske 2006/2007. godine izradi Pravilnik o korištenju vlastitih prihoda visokoškolskih ustanova ostvarenih sopstvenom djelatnošću, međutim provedenom revizijom konstatovano je da isti nije donesen. Značajno je napomenuti da za prihode koji se ostvare obavljanjem vlastite djelatnosti nema propisanih knjigovodstvenih evidencija, niti se vrši njihovo usaglašavanje sa pomoćnim evidencijama koje se vode u odsjecima Fakulteta.

Od strane Upravnog odbora 27.12.2006. godine usvojen je Finansijski plan Fakulteta za 2007. godinu na koji Vlada kantona nije dala svoju saglasnost. Finansijski izvještaji za 2007. godinu usvojeni su od strane Upravnog odbora, i isti su dostavljeni Ministarstvu obrazovanja i nauke, za koje nije data povratna informacija.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH, nisu provedene potrebne aktivnosti kako od strane Fakulteta tako i od nadležnih u Vladi Kantona koje se odnose na uspostavljanje Jedinstvenog računa trezora na nivou Kantona i gašenja transakcijskog računa Fakulteta, odnosno prelaska na trezorski način poslovanja.

U toku revidirane godine došlo je do promjene menadžmenta Fakulteta i isti je poduzeo određene aktivnosti u cilju uspostavljanja funkcionalnijeg sistema internih kontrola (izrada finansijskog plana, donošenje plana nabavki za 2008. godinu, uvođenje odgovarajućih evidencija za održavanje nastave prema nastavnom planu i programu).

Potrebno je u saradnji sa osnivačem Fakulteta i resornim ministarstvom poslovanje Fakulteta u svim segmentima rada uskladiti s važećom zakonskom regulativom (Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Zakon o budžetima u FBiH, Zakon o trezoru u FBiH, Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo).

Uspostaviti sistem internih kontrola koji će osigurati potpun nadzor nad prikupljanjem i kontrolom trošenja sredstava Fakulteta, uključujući i naplatu i korištenje vlastitih prihoda. Definisati obaveze i odgovornosti svakog zaposlenog.

4.2 Izrada i donošenje Finansijskog plana za 2007. godinu

Upravni odbor je dana 27.12.2006.godine usvojio Finansijski plan Fakulteta za 2007. godinu, na koji Vlada kantona nije dala saglasnost. Nisu usvojene procedure za postupak izrade i donošenja Finansijskog plana. Prema izjavi nadležne osobe Ministarstvo obrazovanja i nauke kantona Sarajevo nije dostavilo Uputstvo i smjernice za izradu budžeta Kantona Sarajevo za 2007. godinu koje je u saradnji sa Ministarstvom finansija donijela Vlada kantona.

Od strane Ministarstva obrazovanja i nauke kantona Sarajevo i Univerziteta u Sarajevu Fakultet nije obaviješten o stvarno odobrenim sredstvima iz Budžeta kantona, što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Kod izrade plana prihoda i rashoda i plana finansiranja rashoda iz vlastitih prihoda, donacija i grantova nije se polazilo od analize stvarnih potreba, utvrđenih prioriteta i ukupnih ciljeva Fakulteta .

Vlada kantona Sarajevo bi na prijedlog resornog ministarstva trebala donijeti akt o načinu i postupku donošenja i usvajanja finansijskih planova visokoškolskih ustanova, kao i način izvršenja istih, uključujući i vlastite prihode koje fakulteti ostvare obavljanjem svoje djelatnosti, što bi Fakultet obavezalo na izradu vlastitih akata u dijelu planiranja.

4.3 Prihodi i primici

Ukupno ostvareni prihodi i primici Fakulteta iskazani u finansijskim izvještajima za 2007. godinu iznose 5.928.143 KM i isti se sastoje od prihoda koji su doznačeni iz Budžeta kantona Sarajevo u iznosu od 2.190.960 KM, prihoda ostvarenih od pružanja usluga (vlastite djelatnosti) 3.567.724 KM, prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine 32.584 KM i kapitalnih primitaka 95.837 KM.

Prihodi iz Budžeta kantona Sarajevo planirani su u iznosu od 1.920.000 KM, a ostvareni su 2.190.960 KM. Ministarstvo obrazovanja i nauke sredstva za redovnu djelatnost Fakulteta doznachava u mjesečnim tranšama, ali uz doznachena sredstva ne dostavljaju obavještenje za koje namjene i u kojem iznosu su sredstva doznachena. Nisu prezentirane procedure o načinu evidentiranja i trošenja tako doznachenih sredstva, što znači da ne postoji odgovarajuća koordinacija između resornog ministarstva i Fakulteta.

Upravni odbor je 11.10.2006. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama odluke o visini participacije cijena usluga za studente Fakulteta u akademskoj 2006/07 i 26.07.2007. godine Odluku o visini participacije cijena usluga za studente Fakulteta u akademskoj 2007/08. godini. Značajno je napomenuti da je ovom Odlukom smanjena cijena usluga za studente Fakulteta na vanrednom i paralelnom studiju (za vanredni studij sa 900 KM izvršeno je smanjenje na 800 KM i paralelni studij sa 1.400 na 1.000 KM). Na osnovu navedene odluke Fakultet je vršio povrat sredstava studentima koji su izvršili uplatu za upis po ranije donesenoj odluci, a što je uticalo na ostvarenje vlastitih prihoda u 2007. godini. Ne postoje adekvatne evidencije o izvršenim povratima sredstava, niti evidencije o visini sredstava koja se prenose za upisninu u narednu školsku godinu. Odlukom o visini participacije cijena usluga za studente Fakulteta u akademskoj 2007/08. godini uređeno je da se uplate školarine mogu izvršiti u više rata, a da za isto ne postoji adekvatna evidencija, niti je ovakav način plaćanja školarine sistemski uređen.

U finansijskim izvještajima na poziciji vlastitih prihoda (prihodi ostvareni od pružanja usluga) iskazan je iznos od 3.567.724 KM, a planirano je 3.944.000 KM, što je u odnosu na plan manje za 376.276 KM ili 9,54 %. Imajući u vidu da se naplaćeni prihodi od pružanja usluga evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda, (a prihod postaje tek po utrošku istih), navedeno je imalo uticaja na iskazivanje prihoda na ovoj poziciji. Na poziciji razgraničenih prihoda (naplaćeni a neutrošeni prihodi) iskazan je iznos od 1.180.762 KM (postdiplomski studij 471.631 KM, školarine na redovnom i vanrednom studiju 241.419 KM, postdiplomski studij-diplomatija 125.036 KM, troškovi tekućeg perioda 145.899 KM, uplate za doktorate 124.230 KM).

Pravilnikom o radu Fakulteta regulisano je «da nastavnicima, saradnicima i zaposlenicima nenastavne djelatnosti Fakulteta pripada naknada za obavljene usluge za koje Fakultet od korisnika usluga naplati taksu (za komisijski ispit na dodiplomskom studiju, nostrifikacija stranih diploma, vanredni studij, paralelni studij i postdiplomski, komisija za prijem studenata i slično), a koja se raspoređuje po principu: 1/3 od uplaćenog iznosa za pomenute usluge zadržava Fakultet, 1/3 za poreze i doprinose i ostale zavisne troškove i 1/3 se dijeli izvršiocima usluga». Prema prezentiranim evidencijama se ne može potvrditi da je prema naprijed navedenom i postupljeno.

U strukturi vlastitih prihoda u iznosu od 3.567.724 KM najznačajniji prihodi su: prihod ostvaren po osnovu upisnina na redovni studij, vanredni studij, paralelni studij (2.892.993 KM), postdiplomski studij (241.174 KM), doktorske disertacije (65.732 KM), prijave za ispite (20.630 KM), štampanje i nostrifikacija diploma (160.096 KM) i dr.

U Službi za računovodstvo vrši se knjigovodstveno evidentiranje prihoda na poziciji razgraničeni prihodi, a da se isti ne usaglašavaju sa pomoćnim evidencijama o broju i strukturi upisanih studenata koje se vode u studentskoj službi i na odsjecima Fakulteta. Naime, prema izjavi nadležne osobe evidentiranje prihoda se vrši tako da se sa izvoda transakcijskog računa (ukoliko je navedena svrha uplate) evidentira naplaćena vrsta prihoda na određenu poziciju razgraničenih prihoda, a bez prethodnog usaglašavanja sa pomoćnim evidencijama. Iz navedenog proizilazi da nisu uređene procedure evidencije ostvarenih vlastitih prihoda, s obzirom da se školska godina ne podudara sa fiskalnom godinom, te se ne može potvrditi realnost i tačnost iskazivanja ostvarenih prihoda u revidiranoj godini. Navodimo primjer ostvarenih prihoda po osnovu upisa na postdiplomski studij-diplomatija za koji se donosi poseban Finansijski plan za period trajanja studija, a ne za fiskalnu godinu u kojoj će prihod biti i naplaćen.

Fakultet je dostavio Univerzitetu Prijedlog broja studenata za upis u prvu godinu studija školska 2007/2008. godina koji je iznosio 655 studenata. Univerzitet je donio Plan upisa studenata i objavio Konkurs za upis u prvu godinu studija za 655 studenata, a prema prezentiranim podacima Fakulteta upisano je 1.804 studenata od čega je: 532 redovnih studenata, 508 redovna studenta koji sami finansiraju studij, 764 vanrednih studenata. Također u školskoj 2006/2007. godini prema utvrđenom Planu upisa studenata od 1.045 studenata, upisano je 1.463 studenata, što je više upisano za 417 od planiranog broja.

Potrebno je da Fakultet uredi način evidentiranja i korištenja vlastitih prihoda, kao i način usaglašavanja pomoćnih evidencija sa knjigovodstvenim evidencijama.

4.4 Tekući rashodi i izdaci u 2007. godini

Ukupni rashodi i izdaci u 2007. godini iskazani su u iznosu od 5.928.143 KM, i struktura istih prikazana je u tabeli u prilogu Izvještaja.

4.4.1. Bruto plaće i naknade

Bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca u finansijskim izvještajima za 2007. godinu iskazane su u iznosu od 4.447.113 KM što je veće za 20,5 % u odnosu na prošlu godinu, a u odnosu na plan za 7,14 %. Iz budžeta kantona za bruto plaće i naknade doznačena su sredstva u iznosu od 1.807.184 KM, a planirana u iznosu od 1.603.980 KM, što je više od planiranih za 203.204 KM. Razlog iskazanog povećanja doznačenih sredstava iz budžeta kantona u odnosu na planirana sredstva je primjena novih koeficijenata koji su propisani Odlukom Vlade Kantona Sarajevo, a koji su u primjeni od septembra 2007. godine. Finansijskim planom iz vlastitih sredstava Fakulteta za bruto plaće planirana su sredstva u iznosu od 2.546.712 KM, a realizirana su u iznosu od 2.639.929 KM, što je više od planiranih za 93.217 KM..

Obračun i isplata plaća vršena je na osnovu Rješenja o izboru na dužnost, odluka o imenovanju, ugovora o radu uposlenih i koeficijenata koji su utvrđeni Pravilnikom o radu. Pravilnikom nisu posebno iskazani

koeficijenti propisani zaključkom Vlade Kantona Sarajevo iz 1999. godine i koeficijenti za obračun plaća iz sredstava koje Fakultet ostvari obavljanjem nastavno-naučne i naučno-istraživačke djelatnosti. Istim Pravilnikom regulisani su i dodaci na plaće i naknade uposlenih, kao i to da se „uposlenicima ne smanjuje dostignuti nivo mjesečnih neto plaća do donošenja novih zakonskih rješenja“.

Kod obračuna i isplate plaća (obračuna plata za stalno uposlene, isplatne liste i specifikacije obračuna plaća) konstatovano je da su na obračunu plata navedeni koeficijenti utvrđeni Pravilnikom o radu, ali da se obračun nije vršio u skladu sa istim. Također vršen je obračun i isplata dodataka na plaću po osnovu obima nastave- obima poslova, broja studenata- broja referata, dostignuti nivo plaće, stimulacija pred mirovinu, stimulatívni dio od 10 % za koje nisu utvrđeni mjerljivi parametri, niti su doneseni pojedinačni akti koji bi potvrdili opravdanost izvršenih obračuna i isplata po navedenim osnovama. Isplata plaća i naknada do septembra 2007. godine vršena je putem blagajne

Na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo od 23.08.2007.godine kojom su utvrđeni koeficijenti za obračun plaća uposlenika na visokoškolskim ustanovama i naučno-istraživačkim institutima, koji se finansiraju iz budžeta Kantona Sarajevo Upravni odbor Fakulteta je dana 21.09.2007. godine donio Odluku o izmjenama Pravilnika o radu i utvrđivanju koeficijenata za obračun plaće uposlenika Fakulteta.

Naprijed navedenom Odlukom također je regulisano da se iznos za raspodjelu sredstava iz vlastitih prihoda utvrđuje svaki mjesec u ovisnosti o finansijskoj situaciji Fakulteta, utvrđenim odnosima u raspodjeli sredstava iz vlastitih prihoda i odredbama Pravilnika o radu kojim se reguliše obim, uslovi, stimulacija i drugo. Provedenom revizijom nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je po naprijed navedenom i postupljeno. Također je konstatovano da je obračun i isplata plaća uposlenih vršena bez odgovarajućih evidencija o prisustvu na poslu, a što ukazuje na nefunkcionisanje sistema internih kontrola.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 695.046 KM.

U okviru naknada troškova zaposlenih na poziciji izdataka za topli obrok iskazan je iznos od 266.480 KM od čega se na sredstva iz budžeta kantona odnosi 216.480 KM, a ostatak iz vlastitih prihoda. Obračun i isplata toplog obroka vršena je bez vjerodostojne dokumentacije o prisutnosti na poslu, što upućuje na nemogućnost potvrđivanja navedenih izdataka u iskazanom iznosu.

Uskladiti normativna akta vezana za obračun i isplatu plaća i naknada sa važećim zakonskim i drugim propisima i preispitati opravdanost izvršenog obračuna i isplate dodataka na plaću.

4.4.2. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 1.278.478 KM, a planirani u iznosu od 1.523.308 KM, što je manje u odnosu na plan za 16 %.

U okviru ovih izdataka najveći dio se odnosi na izdatke za **ugovorene usluge** koje učestvuju u ukupnim izdacima u iznosu od 857.731 KM ili 67,10%, i isti su u odnosu na plan manji za 24%. Najvećim dijelom se odnose na izvršene isplate po osnovu autorskih honorara 398.149 KM (od kojeg iznosa je 162.368 KM iz sredstva budžeta kantona, a iz vlastitih sredstava Fakulteta 235.781 KM), ugovori o djelu 80.476 KM, štamparske usluge i usluge poveza knjiga 31.839 KM, štampanje knjiga i časopisa 43.506 KM, usluge reprezentacije 32.413 KM.

Izdaci po osnovu autorskih honorara odnose se na isplate po osnovu angažovanja spoljnih saradnika za izvođenje nastave prema Nastavnom planu i programu Fakulteta, izvođenje nastave na vanrednom studiju i postdiplomskom studiju. Na osnovu Nastavnog plana i programa dekan Fakulteta zaključuje Ugovor o autorstvu sa spoljnim saradnicima za rad na poslovima izvođenja nastave. U zaključenim ugovorima nisu navedeni iznosi koji predstavljaju osnov za obračun i isplatu honorara, ne postoje procedure za vođenje evidencije o održanim predavanjima, niti su se podnosili izvještaji o obavljenom poslu, što dovodi u pitanje opravdanost izvršenih isplata. Na obračunate i isplaćene autorske honorare plaćen je porez u visini od 17,647% što je u suprotnosti sa Zakonom o porezima kantona Sarajevo gdje decidno stoji da se predavanja po nastavno-naučnom programu škola i fakulteta ne smatraju autorskim djelom.

Dana 21.12.2005. godine na račun Fakulteta doznačena su sredstva u iznosu od 25.000 KM, a na osnovu Ugovora o finansiranju i realizaciji naučno-istraživačkog rada zaključenog (05.12.2005.godine) između Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo i Fakulteta političkih nauka. Ugovorom je regulisano da će voditelj projekta obaviti naučno-istraživački rad pod nazivom „Reforma visokog obrazovanja-Preduslov ulaska BiH u evro-atlanske integracije i očuvanje integriteta zemlje u uslovima globalizacijske prijetnje“ sa rokom od četiri mjeseca od dana potpisivanja ugovora. Na osnovu naprijed navedenog ugovora Dekan

Fakulteta je u aprilu 2007 godine zaključio Ugovore o autorstvu sa Voditeljem projekta i saradnicima na projektu, na osnovu kojih je istim i izvršena isplata doznačenih sredstava. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je projekt i završen, a posebno imajući u vidu da je bio utvrđen rok izrade projekta i obaveza voditelja projekta da po završetku istraživanja podnese izvještaj o rezultatima istraživanja. Također, od Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo nisu poduzimane mjere o vršenju nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora obzirom na ugovoreni rok realizacije naučno-istraživačkog rada.

Na ime štampanje knjiga i časopisa nastavnog kadra (uposlenika fakulteta) utrošeno je 43.506 KM. Isplate su vršene na osnovu ispostavljenih faktura za štampanje knjiga, a da prethodno nisu donesene pisane procedure o načinu i kriterijima ostvarivanja prava na finansiranje i sufinansiranje izdavanja knjiga.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 32.413 KM. Organ upravljanja Fakulteta nije usvojio akt kojim bi se regulisalo pravo i način stvaranja troškova reprezentacije.

Za tekuće održavanje utrošeno je 113.786 KM, dok je planirano 65.000 KM. Navedeno prekoračenje nastalo je iz razloga što su na ovoj poziciji evidentirani izdaci za adaptaciju i rekonstrukciju prostorija na Fakultetu, a koji su planirani na poziciji kapitalnih izdataka.

Donijeti akte kojim će se regulisati pravo i način stvaranja troškova reprezentacije i ostvarivanje prava na finansiranje ili sufinansiranje izdataka nastavnom kadru za izdavanje i štampanje knjiga.

Izdatke i rashode evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Finansijskim planom Fakulteta.

4.4.3 Postupanje u skladu sa javnim nabavkama

Za nabavku stalnih sredstava utrošeno je 194.577 KM, a planirano je 350.000 KM. Na ovoj poziciji planirana je nabavka opreme u iznosu od 200.000 KM i rekonstrukcija prostorija na Fakultetu u iznosu od 150.000 KM, što je u konačnici evidentirano na tekućim izdacima za održavanje.

Nabavka stalnih sredstava najvećim dijelom odnosi se na nabavku namještaja (52.661 KM), kompjuterske opreme (57.205 KM), ostalih kancelarijskih mašina-klima uređaja (36.451 KM) i dr. Utvrđeno je da nije donesen godišnji plan nabavki za 2007 godinu, niti interna akta propisana Zakonom o javnim nabavkama u BiH. Provedene procedure izvršenih nabavki nisu u potpunosti usklađene sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u BiH (nejasno definisana tenderska dokumentacija, Upravni odbor je donosio odluke o pokretanju postupka nabavke nakon završene procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača, obavijest o izboru ponuđača nisu dostavljane svim učesnicima u postupku nakon izvršenog odabira najpovoljnijeg ponuđača, kao i nepoštivanje zakonom propisanih rokova kod zaključivanja ugovora sa odabranim ponuđačima).

U toku 2007. godine izvršena je nabavka kancelarijskog materijala (21.480 KM), kompjuterskog materijala (20.548 KM), materijala za čišćenje, sitnog inventara i ostalog materijala, ugovaranje štamparskih usluga (31.839 KM), a da prethodno nije proveden postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača, što je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

Donijeti interna akta propisana Zakonom o javnim nabavkama BiH i ista dosljedno provoditi, a nabavke planirati godišnjim planom za svaku fiskalnu godinu. Nabavku roba, ugovaranje usluga i izvođenje radova provoditi u cijelosti u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u BiH.

4.5. Ostali bitni nalazi

U finansijskim izvještajima, na poziciji dugoročnih plasmana iskazana je imovina- potraživanja u iznosu od 1.191.031 KM, a odnosi se na stanje datih stambenih kredita zaposlenicima Fakulteta. Osnov nastanka iskazanog potraživanja su Odluke upravnog odbora iz 2002. i 2003. godine kojim su odobreni stambeni krediti za uposlene. Krediti su odobravani na rok od sedam godina (sa grejs periodom od dvije godine) i kamatnom stopom od 1%. U 2007. godini (također prema odluci upravnog odbora) rok otplate je produžen na petnaest godina. Upravni odbor Fakulteta je od perioda davanja stambenih kredita do perioda provođenja revizije vršio djelimične otpise datih kredita. Nakon izvršene kontrole od strane Porezne uprave FBiH, Fakultetu je ispostavljeno Rješenje o dodatno utvrđenim poreznim obavezama, kojim je naloženo da plati porez na dodatna primanja u visini od 50% na odobrene kredite sa zateznom kamatom u iznosu od 532.268,00 KM, obzirom da navedena primanja imaju karakter dodatnih primanja iz radnog odnosa. Na Rješenje Porezne uprave uložena je žalba i dana 12.03.2007.godine Upravni odbor je donio Odluku o objedinjavanju odobrenih stambenih kredita kojom je izvršio korekcije ranije donesenih odluka o otpisu

kredita, odnosno vraćanje otpisanih kredita uposlenicima na stvarno odobrene iznose i ponovno zaduženje istih. Po naprijed navedenom osnovu u 2007. godini na poziciji dugoročnih plasmana (potraživanja od uposlenih za date kredite) iskazano je povećanje od 530.483 KM u odnosu na prethodnu godinu. Provedenom revizijom konstatovano je da je na osnovu Odluke upravnog odbora (26.04.2007. godine) također izvršen otpis kredita bivšim uposlenicima (penzionerima) u ukupnom iznosu od 122.800 KM. Prema naprijed navedenom ne može se potvrditi opravdanost donošenja odluke Upravnog odbora kojom je odobren otpis kredita bivšim uposlenicima (penzionerima) Fakulteta i produžen rok otplate ranije odobrenih kredita. Provedenom revizijom utvrđeno je da je sačinjen otplatni plan vraćanja objedinjenih odobrenih kredita i da su sa uposlenim zaključeni novi ugovori o vraćanju kredita. Izvršen je uvid u platne liste uposlenih i utvrđeno je da se vrši obustava rata po osnovu dospjelih kredita, odnosno da su uposlenici navedeni objedinjeni komisioni kredit počeli vraćati od aprila 2007. godine.

Preispitati opravdanost Odluka donesenih od strane Upravnog odbora o otpisu stambenih kredita datih u prethodnim godinama za jedan broj uposlenih, kao i produženje roka otplate za uposlene kojim stambeni krediti nisu otpisani. Po navedenom poduzeti odgovarajuće mjere.

5. KOMENTAR

Dana 23.06.2008. godine Fakultet političkih nauka je dopisom broj 03-03-575-1/08 dostavio odgovor na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2007. godinu. U navedenom dopisu Fakultet se izjasnio da nema primjedbi na konstatovane nalaze i da će dosljedno primjenjivati preporuke navedene u izvještaju o izvršenoj reviziji.

Direktor

Sektora za finansijsku reviziju kantona i

kantonálnih institucija

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima

Esma Muslić, revizor, dipl.oec .

Član tima

Vildana Šahbegović, pomoćnik u
finansijskoj reviziji, dipl.oec.

Prilog br. 1

Izvršenje Finansijskog plana Fakulteta političkih nauka na dan 31.12.2007. godine

Red. broj	Vrsta rashoda	Finansijski Plan 2007.god.	Izvršenje Finansijskog plana 2006.god.	Izvršenje Finansijskog plana 2007.god.	Razlika (3-5)	Indeks (5/4)	Indeks (5/3)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Tekući i izdaci	5.674.000	4.922.779	5.725.591	-51.591	116,31	100,90
1.	Bruto plate zaposlenih	2.977.912	2.691.512	3.377.638	-399.726	125,50	113,42
2.	Naknade troškova zaposlenih	835.180	696.378	695.046	140.134	99,80	83,22
3.	Doprinosi poslodavca	337.600	300.111	374.429	-36.829	124,76	110,91
4.	Putni troškovi	24.000	17.176	9.664	14.336	56,37	40,27
5.	Izdaci za energiju	150.000	133.916	145.324	4.676	108,52	96,88
6.	Izdaci za komunalne usluge	60.000	57.127	68.572	-8.572	120,03	114,29
7.	Nabavka materijala	70.000	53.953	65.545	4.455	121,48	93,64
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	2.000	4.200	2.979	-979	70,93	148,95
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	10.000	-	1.714	8.286	-	17,14
10.	Izdaci za tekuće održavanje	65.000	93.253	113.786	-48.786	122,02	175,06
11.	Osiguranje i bankarske usluge	15.000	14.289	13.163	1.837	92,11	87,75
12.	Ugovorene usluge	1.127.308	860.864	857.731	269.577	99,64	76,09
II	Tekući grantovi	20.000	6.300	7.975	12.025	126,58	39,88
1.	Grantovi neprofitnim organizacijama	20.000	6.300	7.975	12.025	126,58	39,88
III	Kapitalni izdaci	350.000	422.136	194.577	155.423	46,09	55,59
1.	Nabavka opreme	200.000	283.091	194.577	5.423	68,73	97,29
2.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	150.000	139.045	-	150.000	-	-
IV	SVEUKUPNO	6.044.000	5.351.215	5.928.143	115.857	110,78	98,08
	Broj zaposlenih	110	87	91	-19	-	-